

„Nem mondunk le a magyarságról”

A Székely Hadosztály megalakulásának 100. évfordulóját ünnepelték

• A legendás Kratochvil Károly ezredesről, a Székely Hadosztály parancsnokáról, illetve magáról a székely különítményről, harcairól emlékeztek meg háromnapos rendezvénysorozattal Csíkszeredában. A Székely Hadosztály megalakulásának 100. évfordulóját ünnepelték.

BARABÁS HAJNAL

Összetett rendezvénysorozattal adózott a Székely Hadosztály emlékének Magyarország Csíkszeredai Főkonzulátusa, Csíkszereda Polgármesteri Hivatala és a Csíkszéki Mátyás Huszár Egyesület. A katonai különítmény megalakulásának 100. évfordulója alkalmából ugyanis többek között kiállítás, könyvbemutató, színházi előadást, valamint filmvetítést szerveztek a hétvégén Csíkszeredában.

Kiállítás a Székely Hadosztályról

A legendás Kratochvil Károly ezredesről, a Székely Hadosztály parancsnokáról, illetve magáról a székely különítményről, harcairól szól az a kiállítás, amelyet a hadosztály megalakulásának 100. évfordulójának alkalmából szerveztek meg a csíkszeredai Mikó-várban. A tárlat pénteki megnyitóján Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkár úgy fogalmazott: 100 év távlatából, megannyi tragédia mellett 1918. utolsó és 1919. első hónapjaira mi magyarok, székelyek a veszteségek mellett, a szívünkben büszkeséggel is emlékezhetünk vissza. „A teljes összeomlás szélén, mint történelmünk során megannyiszor, a hátsószágban egy maradéknyi kis sereg hitet tett amellett, hogy az élete árán is megvédi a szülőföldjét. Ez a kis sereg, a 38. számú, későbbi nevén híressé vált Székely

Ráduly Róbert: „Mi foglaljuk ezt a földet, úgy, ahogy megőrököltük másoktól”

FOTÓ: GÁBOS ALBIN

Hadosztály volt. Ez a különítmény egyedülként tartotta a frontot az utolsó pillanatig, 1919 tavaszáig” – adott betekintést az államtitkár. Hozzátette, a centenárium, az első világháború lezárása mellett, emlé-

ttel, békés feltételekkel. Ma a legnagyobb fegyver a minket körülvevő népek tengerében az, ha megőrizzük intézményeinket, ha megőrizzük elődeink hagyományait, kultúráját, és anyanyelvünket. A magyar kormány

senek saját magunk és az elkövetkező generációk számára. „1918-ban Székelyföldön azt írta, hogy foglalt. 100 év után elmondhatjuk, Székelyföld városai és falvai még mindig ezt írja, hogy foglalt. Mi foglaljuk ezt a földet, úgy, ahogy megőrököltük másoktól” – emelte ki Ráduly. Majd hozzátette, a háromnapos rendezvénysorozatuk nem titkolt szándéka az, hogy az embereknek, különösen a felcseperedő nemzedéknek mutassák meg a Székely Hadosztály történetét, hogy lássák, „ volt egy ember, akit sok ember követett, akik tették a dolgukat”. „Nekünk is ezt kell tennünk!” – zárta beszédét Ráduly.

A kiállításról

A tárlatot Bene János, a nyíregyházi Jósza András Múzeum címzetes igazgatója mutatta be a résztvevőknek. Mint magyarázta, az első teremben magáról Károly ezredesről, a Székely Hadosztály parancsnokáról és katonáiról szóló ismertetőket lehet látni, a második teremben pedig a hadosztály csatáit mutatták be, illetve tárgyi emlékeket is kiállítottak: láthatóak a katonai kitüntetések mellett többek között a gyalogezred relikviái, katonai kulacsok és sok más első világháborús, katonai sors hoz köthető tárgy. A tárlat anyagát a budapesti Hadtörténelmi Intézet és Múzeum, illetve a nagyváradi Tanoda Egyesület biztosította.

Könyv a Székely Hadosztályról

1918-1919 vérzivataros hónapjait, a magyar katonai helytállás egy

” A hátsószágban egy maradéknyi kis sereg hitet tett amellett, hogy az élete árán is megvédi a szülőföldjét.

keztet minket erre a pár hónapos dicső korszakra is, arra, hogy egy pár ezer főt számláló sereg szembeszállt a megszállókkal szülőföldjéért, ősei hagyományáért, a családjáért, a gyermekeiért, a hazájáért.

„Ma úgy áll a helyzet, hogy nem hadsereggel kell megvédenünk a szülőföldünket, hanem békés felada-

ma is kijelenti, hogy erről a földről nem mond le, hiszen az itt élő honfitársainkat ugyanolyan teljes jogú állampolgárainknak tekintjük, mint az anyaországiakat. Nem mondunk le a magyarságról, nem mondunk le a nemzetársokról, nem mondunk le a történelmünkről sem. Ma nem abban a korban élünk, hogy országhatárokat kell megváltoztatni ahhoz, meg tudjuk őrizni a magyarságunkat. Kimondhatjuk, hogy véget ért a 100 év magány korszaka!” – húzta alá Potápi.

Székelyföld foglalt

Ráduly Róbert Kálmán, Csíkszereda polgármestere felszólalásában arról beszélt, hogy sokan és nagyon elhivatottan azon dolgoznak, hogy újabb, nem annyira kicsi, és reményeik szerint nem négy évig tartó magyar világot gyökereztesse itt meg, és épít-

kevésbé ismert fejezetét ismerhetik meg a Székely Hadosztály történetének olvasói – az e szavakkal ajánlott könyv második, bővített kiadását a kiállítás-megnyitót követő napon, szombaton mutatták be a csíkszeredai Mikó-várban. Gottfried Barna nyíregyházi és Nagy Szabolcs veszprémi történész-levéltárosok hosszú kutatói munkájának eredménye a Székely Hadosztály története című kötet, amelyekben méltatlanul elfeledett történelmi eseményeket idéztek fel. A tartalmas és tudományosan igényes alkotást Illésfalvi Péter magyarországi hadtörténész méltatta. A Székely Hadosztállal kapcsolatban a hadtörténész két dolgot hangsúlyozott ki: a katonai teljesítményt és a helytállást, hiszen akkor is kitartottak, amikor nem volt kétséges a csata kimenetele, amikor tudták, hogy közel a vég.

Hiánypótló mű

Potápi Árpád János a könyv kapcsán kiemelte, hiánypótló műről van szó, mert a Székely Hadosztály története a közvélemény számára nem igazán ismert. A könyvbemutatót követő tudományos ülészek pedig éppen ezt a témát járja körül a vele szorosan összefüggő első vi-

A Székely Hadosztályról

A Székely Hadosztály volt a neve annak a katonai egységnek, amelyet 1918. december 1. után, az Erdélybe betört román csapatok elleni védekezésékként hoztak létre Kolozsváron, Lukács Béla nyugalmazott altábornagy kezdeményezésére, a Kolozsvári Hadosztály együtt maradt törzsből (38. magyar hadosztály székely katonáiból), amelyhez csatlakoztak a Kratochvil Károly parancsnoksága alatt Erdélyben szerveződött alakulatok. A létszám: 400 tisz és 4000 közlegény. A 38. hadosztály 1919 januárjában, saját kérésére, a Székely Hadosztály nevet vehette fel, majd Székely Különítménnyé nevezték át. Az erdélyi fronton az egyetlen jól felszerelt, harcképes magyar katonai erő volt, amely harcolt a román hódítók ellen. Az alakulat legnagyobb létszáma 649 tisz, 12 438 fő legénység, 68 löveg és egy repülőosztály volt – írja a Wikipédia szabad enciklopédia.